

ELŐFIZETÉS. Ár:
Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr

Bérmentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtnak el.

Írásokat nem adtnak vissza

Egyes szám ára 10 kr.

A szilittér minden garmondór díja 20 kr

Z E M P L É N.

Társadalmi és szépirodalmi közlöny.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

HÍRDETSÉI DÍJ:
Hivatalos hirdetésekül:
Minden egyes szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Kiemelt, díszbetűs körzettel ellátott hirdetésekért termékek szerint, minden centimeter után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetésekül kedvezmény nyujtatk.

Hirdetések a „Zemplén” nyomdájába küldendők.

Idei gabnakivitelünk.

Ismeretes, hogy az idén bevetett terület körülbelül egy millió holddal nagyobb, mint 1882-ben, mert ez évben sok, évek óta viz alatt állott terület is, kivéve nálunk Sárospatak határát, bevethető volt. De ha e területnövekedést is figyelmen kívül hagyóknak, az eddigi statisztikai összeállítások szerint, oly aratásunk volt, mely az 1881-ikét közel 2 millió hektoliterrel meghaladja. 1877 óta, tehát oly időköz, mely alatt a magyar földmívelésügyi statisztika már teljesen megbízható, csak két aratása volt Magyarországnak, mely az ezideit fölülmulta: az 1878 és 1882. E kitünő termések mellett volt egy jó közép-termés 1881-ben, két gyenge közép 1877 és 1880-ban és egy rossz 1879-ben. E tények alapján állítható, hogy az idei termés, eltekintve egyes vidékektől, megérdemli a „jó közép” elnevezést.

Azok, kik ama körülményből, hogy a kiviteli üzlet lassan fejlődik és abból, hogy a hozatal piacainkra még jelentéktelen, gyenge aratást következett, ítéletüket csak a külső jelenségek felületes vizsgálatára alapították. Azon majdnem évenként ismétlődő jelenség, hogy közvetlenül az aratás után erős a buzakinálat, nem a termelők ama meggyőződésének következménye, hogy ez időpont a termények értékesítésére a legalkalmasabb. A sajtó doktrinárjai és a nemzetgazdasági irodalom által képviselt nézetet, mely szerint az országra legelőnyösebb, ha a termés korán értékesítetik, a legtöbb termelő nem osztja és elég csodálatos, de a gabnárak statisztikája e gyakorlati embereknek ad igazat. A legtöbb eset bizonyítja, hogy aratás után az árk rendszerint legalacsonyabbak és a nyári hónapokban, az aratás előtt, a legmagasabbak. Ha mindazonáltal az aratás után buza tömegesebben kínálatik, ez a legtöbb mezőgazda kényszerállapotának következménye.

A kényszerállapot az idén, a múlt évi jó termés folytán, nem lépett fel oly parancsolólag, mint más években. Ez magyarázza meg azt, hogy a termelők ezidén nem igen siettek áruikat piacra vinni. A termelők jobb árakat akarnak bevárni és abban a helyzetben vannak, hogy ezt meg is tehetik. És e miatt az egész esztendő kivitele nemcsak, hogy nem fog kisebb lenni, mint a kivitel 1881-től 1882-ig, hanem valószínű, hogy a mostani nagy készletek folytán a kivitel 40—50 százalékkal nagyobb leend, mint az említett időszakban. 1881 jun. 30-tól azonban 1882 jun. 30-ig a kivitel igen jelentékeny mérvet öltött. Magyarország, az importált mennyiség levonásával, statisztikai adatok szerint, búzát 28.3 millió frtéért, rozsot 6.3 millió és lisztet 32.3 millió frtéért exportált. Ez tesz összesen 67 milliót. Ha hozzáteszük az árpa, zab, hüvelyesek, repce és tengerinél elért kiviteli többleteket, az összeg 103 millió frtot tesz. Miután tehát ki van zárva, hogy Magyarország ezidén kevesebbet exportáljon, sőt valószínű, hogy többet fog kivinni, föltehető, hogy az ország ideit termésért 140—150 millió frtot fog bevenni.

K. I.

A „Zemplén” ez évi 25-ik számában jelezte: miszerint Vékey Zsigmond városunk szülőte, 1848/49-ben honvéd-eredes s nagy hazánkfia Kossuth Lajosnak segédtisztje, felolvasást szándékozik körünkben tartani, mindazon tapasztalatokról, melyeket hosszas utazásai közben gyűjtött. Akkoriban a felolvasás programját is közöltük s felhivtuk rá a művelt közönség figyelmét. Most már abban a helyzetben vagyunk, hogy a felolvasás napját is jelezhetjük, amennyiben annak megtartását — ha csak valami véletlen közbe nem jön — t. hazánkfia f. hó 8-ára tüzte ki. Azt hisszük, hogy nem lesz érdektelen, ha e felolvasást megelőzőleg a „Vasárnapi Ujság” 1876-iki évi folyamán, t. hazánkfiára vonatkozó közleményeiből a következő sorokat lenyomtatjuk:

Az 1848—49-iki események következtében kivándorolt honfitársaink közül még folyvást sokan vannak külföldön, kik a megváltozott politikai viszonyok között szívesen költöznek vissza hazájukba, de családi, üzleti és más összeköttetések miatt ezt nem könnyen tehetik. Annál szívesebben üdvözölhetjük azt a visszatérő honfitársunkat, ki a földteke másik oldalán közel egy negyed századi munkálkodásával szerzett magának és a magyar névnek becsületet a vállalkozó szellemű ausztráliai angolok között. Ez Vékey Zsigmond, kinek arcképét és életrajzát Duka Tivadár jelenleg Londonban lakó hazánkfi szivességéből kaptuk.

A legutóbbi tudósítás, — írja lapunk e barátja — Vékey Zsigmondról és testvéréről, mely ezen külföldre kivándorolt honfitársainkról magyar lapokban megjelent, ha jól emléksznünk az volt, hogy mind a két Vékey elhalt külföldön. Az ifjabb testvérről, Antáról, a hír igaz is volt.

Ezen, még ifju éveiben aldozatul esett magyar hazánkfiának életrajza röviden a következő: Vékey Antal alig tizenhét éves korában kezdte szolgálani hazáját a kilencedik vörös sapkás honvédszászlóalj hősei között, Damjanics alatt. Mint egyike a komáromi kapituláció alkalmával szabadon bocsátott tiszteknek, Antal csak kevés ideig maradt hazájában a kapituláció után, hanem követte bátyját Zsigmondot, először Londonba s onnan az amerikai Egyesült Államokba vándorolt. Itt a legutóbbi amerikai belháboru kezdetén már őrnagy volt. 1862. márcziusában mint a 39-ik uj-yorki ezred parancsnoka szolgált a potomaki táborban s ugyanazon év április 29-ik napján meghalt; ezen korán elhunyt reményteljes ifju magyarnak tetemei jelenleg Winchesterben Virginiában nyugsznak.

Az idősb hívrnek változateljesebb élete és életrajza van. Vékey Zsigmond Zemplénmegyében született. Iskolai tanulását, miután néhány évig atyja hazánál magánnevelésben részesült, a sárospataki iskolában kezdte s Kézmárkon végezte. Már 1847-ben, mihelyt köz- és váltó-ügyvédi oklevelét megkapta, Sárosmegyei tiszti ügyésze lett, mint kerületi táblai s váltó-ügyvéd Eperjesen kezdte működését. Eperjes városában még most is emlékeznek Vékeyre, mint a szabadelvi párt erélyes ifju szónokára, ki a sárosmegyei közgyűlésekben gyakran részt vett.

A 48-as idők szabadságharcza Vékey Zsigmondot is a csatátra hívta, a hol több utközetben vett részt. 1849. április 21-én a Rákóson vívott csatában, mint a balszárnyon működő hadosztály vezérének, megsérülván, tábori szolgálata helyett, a kormányzó Kossuth Lajos oldala mellé nevezetett ki, mint segédtiszt s ezen minőségben szolgálta hazáját a világi katasztrófaig. Londoni tartózkodása alatt, angol nyelvbeli jártasságát hasznosan értékesítette, mint a magyar emigráció londoni bizottmányának titkárja. Már 1852-ben irt egy angol-magyar nyelvtant is, a melyben mellékletül egynehány jelesebb magyar költemény is van angol fordításban közölve. 1852. és 1853-ban az angol kormány bányászati iskolában — School of Mines — jártasságot szerezte a bányamívelésben s a mechanikai tudománynak gyakorlati alkalmazásában, 1854-ben Ausztráliába vándorolt ki. Ausztráliába érkezése után kevés idő mulva ismét az irodalmi pályán találjuk, mint a buvárlat terén működő természettudományi

társaság (Philosophical society) titkárját és egy röpirat szerzőjét az ausztráliai portermesztés ügyében és érdekében. Később Uj-Zealandba a maorikkal folytatott háboruba vitte sorsa, a hol katona szolgálót vállalt, mint a maorik ellen működő osztály ezredparancsnoka. E háboru azonban nem igérvén sok dicsőséget, a kardot ismét írotollával cserélte fel s kiadott egy új angol munkát újzealandi tapasztalatairól „Otago állapotai” (Otago as it is*) czim alatt, a mely két kiadást ért s az angol sajtóban igen kedvező véleménynyel fogadtatott.

Mindamellett, hogy huszonkét évet töltött a földteke tulsó oldalán, angolok között s angol neje van: Vékey Zsigmondnak szülőföldje iránti vonzalma nem szünt meg. Azon czéllal, hogy hazájában tölthesse életének hátramaradt részét, elhatározta magát, a nagy és fáradasmas vállalat, hogy hét személyből álló családjával, nője, négy kis fia s egy leányával, keresztül utazza előbb a Csendes-tengert, a Fidzsi-szigeteket, Honoluluat, aztán Kaliforniát, a Mormon államot, megnézvén a Niagara nagy vizesét, Chicagót, Washington, Philadelphiat, New-Yorkot, hosszabbban időzván minden nevezetesebb helyen; aztán ismét áthajózta az Atlanti-tengert s tizenkét havi utazása után, családjával Angliába megérkezett, hogy onnan Páris utba ejtve honába ismét visszatérjen. A lapok csak a minap emlitették egy új találmányát, midőn hazaköltözésének első híre is megérkezett a mely találmánya külföldön is föltűnést okozott.

Valóban, kivándorolt honfitársaink közül sokan kétségtelen tanúságát adták annak, hogy a magyarban is van vállalkozás, erély és tehetség; a min sajnálkozunk kell, csak az, hogy sok tevékeny és erélyes magyar tehetség ferdén irányított működése se magának, se hazájának sok hasznára nem vált.

Bár sok más kivándorolt hazánkfi is követhetné Vékey Zsigmond példáját, a ki külföldön született négy kis fiát hozza haza, hogy magyar polgároknak nevelje.

Nem kevésbé érdekes ugyanazon lap 1882-ki folyamában a „Hogy boldogul a magyar ember idegen földön” czim alatt megjelent közlemény, mely még bővebb világot vet t. honfitársunk multjára s méginkább kiemeli munkásságát, melyel a magyar névnek messze földön is becsületet szerzett.

E cikkben elmondatik, miszerint: „Panaszkodunk, hogy nem tudunk boldogulni, hogy a magyar embernek kevés érzéke van a praktikus élet követelményei iránt, s erősebb szavakkal úgy is szoktuk jellemezni népünk ebbeli sajátságát, hogy élhetetlen.

Pedig mikor a magyar ember idegenbe kerül, rendesen oly körülmények között is tud magán segíteni, a minők között semmire sem tudna menni idehaza. Ismeretlenül, elhagyatva, összeköttetések és vagon nélkül nemcsak hogy a maga személyére nézve tud boldogulni, hanem maradandó becsü műveket alkot, melyek hasznára vannak a népek, mely az illetőt befogadta.

Az emigráció tagjai közül többen hivatkozhatnak ilyes tényekre. Anglia-, Francia-, Török- és Olaszország, valamint Amerika több részeiben találkozunk a magyar kéz által alkotott intézményekkel, most még Ausztráliát illetőleg is jutnak tudomásuokra ilyes adatok. Midőn Ausztrália kolonizációjáról van szó s az újvilág ezen részének nyers produktumai a világgőzön megjelennek, érdekes megemlékezünk róla, hogy ott alig harmincz év előtt mindössze aranyással foglalkoztak a letelepültek s egy magyar ember volt, a ki a föld gazdasági művelés alá való vételére legtöbbet tett; midőn a *new-zeelandi* gyapjuval a londoni piacon találkoztunk, eszünkbe juthat, hogy New-Zeeland nagyobb részén, *Otagóban*, 1855-ben alig 260 főből álló kolonia létezett, midőn közöttük egy magyar ember jelent meg s a földművelés felé fordította figyelmeket. Az illető férfiú Kossuth egykori hadsége Vékey Zsigmond volt, ki jelenleg egy tekintélyes londoni pénzügynek a tulajdonosa.

Tölgymakk eladási hirdetemény.

Gróf Wallis Gyuláné ő méltósága tulajdonát képező és S.-a-Ujhely városa határában fekvő ugynevezett „L o n g” erdőben ez évben termett tölgymakk 1883. évi szeptember 4-ik napján reggeli 10 órakor S.-a-Ujhelyben alólirt igazgató lakásán árverés útján eladni fog.

Erről venni szándékozók azzal értesítettek, hogy az árverés megkezdésekor bánatpénzül 200 frt leteendő, melyet a legtöbbet ígérő azonnal a vételár felére kiegészíteni tartozik és hogy az árverési feltételek alólírott nál az árverés napjáig is megtekinthetők.

S.-a-Ujhely, 1883. évi augusztus 23-án.

Bydeskúthy Sándor,
uradalmi igazgató.

1—2

A tőke-terebesi uradalomban 25 drb szám feletti — hollandi és berni keresztezésű — tehén, folyó szept. hó 9-én reggel 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen fog eladni, az árverelni szándékozók ezennel értesítettek.

Ferber Béla,
tisztartó.

2—2

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődeje Kassán,
eperjesi-ut 6-ik szám, és

Kassa mellett a Csermely-völgyben,

Ajánl a t. gazdaközönségnek őszi és téli idényre szükségeltető gépeket u. m.

Borsajtókat.

Sorba és szóróvető gépeket.

Répvágó gépeket 20 frttól feljebb.

Tengeri morzsolókat 26 frttól felj.

Szeeskavágókat, kézi- vagy járgány hajtásra.

Örlő és daráló malmokat.

Mindennemű szivattyukat.

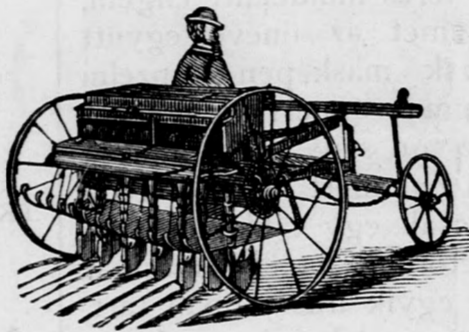
Berendezéseket szeszgyárak részére u. m. Henze-féle főzőket, kavarázó készleteket, maláta- és burgonya zuzókat, gőzgépeket, gőzkázánokat stb.

Csermelyvölgyi gazd. gépgyárunkban (Kassa mellett) állandóan tartjuk gépgyártmányaink jelentékeny készletét, bizományi raktárt pedig

Kornstein Ignác urnál S.-a.-Ujhelyben.

Képes jegyzék gazd. gépeink, valamint árjegyzék öntődénk készítményeiről, kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

(2—5)

Tk. 4415. szám.
1883.

Árverési hirdeteményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Mészák István ügyvéd mint néhai Vécsey György s Pap Erzsébet házas társak ismeretlen örökösei részére kirendelt ügygondnok végrehajtónak, Elek Sándorné szül. Barnay Veron végrehajtást szenvedő elleni 300 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék területén lévő S.-a.-Ujhely község határában fekvő, a s.-a.-ujhelyi 506. sz. tjkvben 1209. 1210. (6885—6887.) 3469. 3227. és 3238. hr. sz. a. foglalt 236. sz. ház, belsőség, bánya-hegyi szőlő és szántóföldekből végrehajtást szenvedőt felerészben illető jutalékra, Balla Bertalanné szül. Elek Emma utóajánlatot tevő s.-a.-ujhelyi lakos kérelme folytán az 1881. 60. t. cz. 187. §-a értelmében az újabb árverést 913 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1883. évi októberhó 25-ik napján d. e. 9 órakor ezen kir. törvényszék telekkönyvi hivatalának helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10⁰/₀-át vagyis 91 frt 30 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kelt a s.-a.-ujhelyi k. tszéknek mint tkvi hatóságnak 1883. évi augusztushó 17-én tartott üléséből.

Hunyor Sándor,
kir. tszéki h. elnök.

Berzeviczy,
kir. tszéki jegyző.

NOVÁK JÁNOS

S.-a.-Ujhelyben, (a kis-piacz déli oldalán)

ajánlja ujonnan felszerelt

KALAPRAKTÁRÁT

ugy bel- és külföldi, valamint saját gyártmányából mindennemű minőségű és a legújabb divatu férfi és gyermek kalapjait a legjutányosabb áron. Urak számára nemez csizmák; nemez pokróczok nyereg alá izzadás ellen; és löveg dugaszok is kaphatók.

Javítás átalakítás és megrendelés gyorsan, pontosan és jutányosan eszközöltetik.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradtam kiváló tisztelettel

Novák János.

S.-a.-Ujhely. (Kis-piacz déli oldal.)

2—3

Bútor eladás.

Özvegy Mészárosné asszonyság házában a Barátszeren több rendbeli szobabútor, nevezetesen: egy elegans zongora, egy egész garnitur megyszínű ripszel behuzott bútor salon asztallal; egy mosdószekevény, melyet edényes kredencznek is lehet használni — szabad kézből, jutányos áron eladatik. A netalán venni öhajóknak bővebb felvilágosítást nyújt a kiadó hivatal.

A közkedveltségű

krakói cserépkályhákból

ez idén is a legnagyobb választásra berendezett

FŐRAKTÁRT

tartván, van szerencsém azokat a nagyérdemű közönségnek ajánlani.

LINKESCH SAMU ÖZVEGYE

vasüzlet Eperjesen.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve.

14—

